

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu

דרשו ד' ועוזו

קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום חמישי ה' טבת תש"פ | דף היומי בבלי: נדה עא.
דף היומי בהלכה: מאמצע סעיף א' 'ואפילו אם ימלאום גחלים' עד סעיף ג'.
מוסר: שמירת הלשון - שער התורה פרק ג' 'ומי שאין' עד פרק ג' 'ולא לחינם'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: חובת הלבבות שער אהבת ה' פרק ז עד עד סוף הספר

ילכו מחיל אל חיל: שבת קודש ז' בטבת - נדה דף עג; יום ראשון ח' בטבת - ברכות דף ב' | הכל התחיל במפגש אקראי בחנות תכשיטים בבני-ברק בשעה 1:00 בלילה... | "ההפתעה הגדולה שהרעשה עולמות ממש" | ציבור שחילקו ביניהם את הש"ס, האם עושים סעודת סיום? | 1796

שישו ושמחו בשמחת התורה כי היא לנו עוז ואורה

הנהלת 'דרשו' העולמית מברכת את רבבות בית ישראל לומדי 'הדף היומי' ואת מגידי השיעורים די בכל אתר ואתר, לרגל סיום מסכת נדה וסיום הש"ס כולו במחזור הי"ג של 'הדף היומי' - אי"ה בשבת קודש פרשת ויגש ז' בטבת

אשריכם תלמידי חכמים שדברי תורה חביבים עליכם ביותר!

סיום הש"ס

מנצ'סטר היהודית דרוכה לקראת המעמד ההיסטורי - בשל הביקוש חסר התקדים הושקע מאמץ אדיר להוספת עוד למעלה מ-1000 מקומות לאולם בו ייתקיים המעמד

"לא צפינו את הכמות האדירה של הביקוש", אומרים בחברת ההפקה של ר' שניאור פליישמן המופקדת על ארגון המעמד. "לאחר מאמצים כבירים הצלחנו להוסיף עוד כ-1,000 מקומות"

שמונה על ארגון המעמד, כי במאמצים גדולים נוספו עוד 1000 מקומות למעמד הסיום.

ב'דרשו' מעריכים כי היענות החריגה למעמד סיום הש"ס, נובעת מהעובדה כי מדובר במעמד היסטורי בעיר, כאשר לראשונה יערך בה סיום הש"ס של ארגון 'דרשו' ברוב פאר והדר לכבוד

בימים אלו הולכות ונשלמות ההכנות לקראת מעמד סיום הש"ס של 'דרשו' במנצ'סטר שבאנגליה, אולם בשל ביקושים בלתי צפויים, הכרטיסים נגמרו כבר בשעות הראשונות למכירתם, ולפחות 1000 מיהודי מנצ'סטר שביקשו להשתתף קיבלו הודעה כי הדבר בשלב זה לא יתאפשר. אמש הודיעה חברת ההפקה

לכבוד התורה בהשתתפות כל הרבנים, וכנראה שהציבור כאן כל כך התרגש מהעובדה שיש הרבה מסיימים, שכולם רוצים להשתתף".

כאמור, בימים האחרונים הצליחו המארגנים להוסיף עוד 1000 מקומות בתוך האולם. "זה היה אתגר לא פשוט" מסביר לנו ר' שניאור פליישמן מנהל ההפקה. "הייתה בירוקרטיה רבה סביב זה, בכל הקשור ליציאות חירום, אישורי ביטחון ועוד. אנחנו שמחים שבסייעתא דשמיא עמדנו במשימה, ונוכל לפתוח את השערים למנצ'סטר היהודית כולו שתשתתף במעמד בסדר גודל היסטורי לכבודה של תורה, שכמותו לא היה מעולם בהיסטוריה של העיר".

התורה ולומדיה. מעמד הסיום המרכזי והמפואר יתקיים בח' בטבת תש"פ, באולם "אוונט סיטי", האולם הכי גדול ומפואר במנצ'סטר שמכיל אלפי מקומות ישיבה, ובהשתתפות מרגן ורבנן שליט"א. אורח הכבוד יהיה הרה"ג רבי אהרן שיף גאב"ד קהילת "מחזיקי הדת" באנטוורפן, ובהשתתפות הרה"ג רבי ניסן קפלן ראש ישיבת דעת אהרון בהר נוף, והרה"ג רבי פנחס שנייבלג מלונדון, בנו של המרא דאתרא הגאון רבי מנחם מנדל שנייבלג שליט"א. "לא הערכנו את היקפי הביקושים ולכן עכשיו אנחנו בבעיה מבחינת כמות המבקשים להשתתף במעמד, שאנחנו נאלצים לאכזב אותם" אומר לנו ר' יענקי זילבר, ממפיקי המעמד. "מדובר במעמד היסטורי שלא היה כמותו במנצ'סטר מעולם, מעמד

"מתחלה כשנצנני במוחי הרעיון של דף יומי, הייתי רוצה להציע אותו מעל במת הכנסיה הגדולה אך זרק למען הצעירים, ולא חלמתי שהכנסיה תחליט את הלימוד עבור זקני הדרו. אולם כשהתחלתי לדבר ארוכות וקצרות בדבר תועלת לימוד דף יומי, כי לדעתי תועלת רבה יש בזה, אם בכל יום דף גמרא אחד נלמד מרבבות יהודים והוא מגיע השמימה - באה ההפתעה הגדולה שהרעיון עולמות ממש, וכולם הסכימו פה אחד שהוא בעבור כל אחד מישראל" (מרגן מהר"מ שפירא זצ"ל, ספר היובל דף כח)

ילכו מחיל אל חיל:

שבת קודש ז' בטבת - נדה דף עג. יום ראשון ח' בטבת - ברכות דף ב'

עניינא דינא - הלכות סעודת סיום

ציבור שחילקו ביניהם את הש"ס, האם עושים סעודת סיום? האם ניתן לעשות סעודת סיום אחת על שתי מסכתות? האם אפשר לעשות את סעודת הסיום גם למחרת היום שמסיימים בו?

לקט קצר מתוך ההלכות המופיעות בחוברת ש"ל ע"י 'דרשו' לרגל סיום הש"ס, שנערכו בידי הרה"ג רבי אריה פלשניצקי שליט"א מח"ס 'אתקינו סעודתא' ו'שערי ביהמ"ד' (ציוני המקורות, ההערות והמילואים מופיעים בהרחבה בחוברת)

- א. מצווה לאדם לסיים לימוד ספר תורה או מסכתא בש"ס.
 - ב. כתב הרמ"א (יורה דעה סימן רמ"ו סעיף כ"ו): כשמסיים מסכתא, מצוה לשמוח ולעשות סעודה, ונקראת סעודת מצוה. וכתב שם הפתחי תשובה בשם החוות יאיר, דה"ה יום של אחריו, ואפשר שגם אחר אחריו. ובערוך השולחן כתב: ויכולין לשמוח כמה ימים.
 - ג. המסיים מסכתא, אף שלמדה בלא פי' רש"י ותוס', אם הוא מבין הסוגיות חשיב סיום לענין סעודת מצוה, אבל אם קורא הלימוד בלא להבין לא מקרי סיום.
 - ד. גם במסכתא שיש בה השמטות הצנזורה עושה סעודת
- סיום, ואין זה לעיכובא.
 - ה. קהל שחילקו ביניהם את הש"ס, שכל אחד ילמד מסכתא אחת, עושים סעודת סיום.
 - ו. חבורה שסיימו ללמוד עושים סעודת סיום.
 - ז. כתב הש"ך בשם תשובות מהר"מ מינץ, דכשבאין לסוף מסכת ישייר מעט בסוף עד שעת הכושר.
 - ח. מי שסיים מסכת שלא כסדר, וכגון שלמד פרק ראשון ופרק אחרון, ואחר כך השלים הפרקים האמצעיים, עושה סעודת סיום והוי סעודת מצוה.
 - ט. אפשר לעשות סעודת סיום אחת על סיום שתי מסכתות,

- א. מצווה לאדם לסיים לימוד ספר תורה או מסכתא בש"ס.
- ב. כתב הרמ"א (יורה דעה סימן רמ"ו סעיף כ"ו): כשמסיים מסכתא, מצוה לשמוח ולעשות סעודה, ונקראת סעודת מצוה. וכתב שם הפתחי תשובה בשם החוות יאיר, דה"ה יום של אחריו, ואפשר שגם אחר אחריו. ובערוך השולחן כתב: ויכולין לשמוח כמה ימים.
- ג. המסיים מסכתא, אף שלמדה בלא פי' רש"י ותוס', אם הוא מבין הסוגיות חשיב סיום לענין סעודת מצוה, אבל אם קורא הלימוד בלא להבין לא מקרי סיום.
- ד. גם במסכתא שיש בה השמטות הצנזורה עושה סעודת

ואין בזה משום דינא דאין עושין מצוות חבילות.

- י. אם סיים מסכת אחת מתחילים מיד בלימוד מסכת חדשה.
- יא. כתב בספר ים של שלמה, דאפילו מי שלא סיים המסכתא, מצוה רבה שישמח עם המסיים.
- יב. בשעת הסיום אומר קדיש, וצריך מנין כדי לומר בפניהם הקדיש. ובספר הלכות ומנהגי מהר"ש כתב: ראיתי ממה"ר שלום ז"ל שלאחר שסיים המסכתא, כשלא סיים בפסוקים אמר האי: א"ר אלעזר א"ר חנינא ת"ח וכו', כדי לומר קדיש על הפסוקים.
- יג. המנהג בישראל בסיום מסכת לומר איזה דרוש לנעוץ סופה בהתחלתה - "הדרן עלך".
- יד. בברכת המזון של סעודת סיום, י"א שיאמר 'מגדול'.

- טו. יש מי שאומר שאין לומר תחנון כשיש בבית הכנסת מי שסיים מסכת, ויש מי שאומר שאומרים תחנון.
- טז. הנוהגים להקל לעשות סעודת סיום הש"ס בבית המדרש מפני שאין להם מקום אחר מרווח לזה, אין למחות בידם דיש להם על מי לסמוך.
- יז. בכתב סופר איתא, שהיה עושה סיום על איזה מסכתא ביום שנולד בו. ובשו"ת אגרות משה כתב: וללמוד מסכת ולגמור ביום הבר מצוה הוא דבר טוב.
- יח. כתב בספר יוסף אומץ: טוב ליחד לו ספר ללמוד ממנו באכילתו מראשו לסופו, ולא פעם בזה ופעם באחר, ומצוה גדולה לשמוח בסיום אותו ספר.

"ברבות הימים, כאשר נתפשט לימוד הדף היומי בישראל, שאלתי את עצמי למה נפל הרעיון הגדול הזה במוחו של אחד מגדולי דורנו ולא הקדימו גדול אחד בדורות שעברו? ואמרתי בלבי, שמן השמים הקדימו 'רפואה למכה', שראו את הפרצות הרבות שעומדים פריצי עמנו לעשות בחומת הדת בימינו אלה, והקדימו לעורר את גדולי הדור להתכנס ולהתאגר לאגודה אחת כדי להציל את 'שארית הפליטה' מתעלולי השטן ע"י הגברת לימוד התורה ברבים ויסוד דף היומי, ע"פ מה שאמרו 'אם פגע בד מנוול זה משכחו לבית המדרש' כמובא בקידושין ל'... " (מרוך הגאון רבי זלמן סורוצקין זצ"ל, מתוך שיחה בסיום הש"ס י"ג באלול תש"ך)

ילכו מחיל אל חיל:

שבת קודש ז' בטבת - נדה דף עג. יום ראשון ח' בטבת - ברכות דף ב'

עניינא דיומא - סעודת סיום

"תארו לעצמכם, מכונית נוסעת על 80 קמ"ש, זה' ישמור - ילד מתפרץ לכביש ואני תופס אותו ברגע האחרון... האם אין זה רגע נפלא, לתת חיים לילד יהודי? - אבל אני אומר לכם: יש רגע מאושר בחיים עוד הרבה יותר מכך..."

משא נלהב ומרתק מהגה"צ רבי שמשון דוד פינקוס זצוק"ל בהגיגת סיום הש"ס

תהיה לעתיד לבוא. בעולמנו שום שמחה אינה שלימה. ואחת הסיבות היא שבאמת השמחות שאנחנו משתתפים בהן אינן שמחות על ההווה, אלא על העתיד. למשל ברית, מהי השמחה? זה הקטן גדול יהיה. ח"ו שהוא ישאר בצורה שהוא ביום הראשון לחייו, זו אינה שמחה כלל. ההורים והזקנים מתפללים לה' שבע"ה בעתיד הילד הזה יהיה ברכה גדולה. והנה אחרי שנים הילד שלנו נהיה בר מצוה, שמחה גדולה. מהי השמחה? נכנס לעול מצוות, שמחה על העתיד. בע"ה

כשאנו מתאספים לשמחת חגיגת סיום דף היומי, מתפרצת מלבנו ברכת 'ברוך שככה לו בעולמו'; כל המעמד הוא קידוש ה' טהור, כל שמחה זו של דף היומי, של סיום הש"ס. פעם ראיתי מפרופ' לשפות שאמר, שברור שעם ישראל היו בתחילתם מאד שמחים. אין שפה בכל השפות שיש לה כ"כ הרבה שמות נרדפים לשמחה - גילה, רינה, דיצה, חדוה; כ"כ הרבה ביטויים לשמחה. אנחנו מברכים אחד את השני שנתראה בשמחות. אך למעשה, 'אז ימלא שחוק פיננו' השמחה הטהורה

הוא יהיה ת"ח, יקיים הרבה מצוות. זוהי שוב תקוה לעתיד. וה' עוזר, הוא נהיה חתן, שמחה נפלאה. מהי השמחה? הוא יבנה בית נאמן בישראל. וה' עוזר שהוא אמנם בונה בית נאמן בישראל, ותינוק נולד. ומהי השמחה? העתיד. אך היכן השמחה היום? האם ישנה שמחה טהורה?

אמנם כשמישיח יבוא לא תהיה השמחה על העתיד, אלא על ההווה. כל המצוות שעם ישראל עשו במשך כל הדורות, במיוחד במשך הגלות, כל השמחה והיופי שלהן תצא אל הפועל. ואני שואל, בעולם שלנו, האם ישנה שמחה שהיא טהורה בהווה? ולפי דעתי יש רק שמחה אחת כזו - סיום הש"ס. כשיהודי גומר ש"ס, אז אפשר לראות ברגע זה, בפעם הראשונה יש שמחה טהורה בשלימות, והוא נולד אדם חדש, עם היופי והגדלות והשלימות, כאשר עשהו אלוקים.

ידוע מה שאמרו חז"ל 'רשעים אף בחייהם קרויים מתים', לא כל מי שקופץ הוא חי. המושג האמיתי של 'חיים' הוא רק תורת חיים. רואים אנשים מסתובבים 'כזנב הלטאה המפרכס', החיים האמיתיים היחידים הם תורה ומצוות. המצוות עצמן נותנות חיים למקיימיהן מכח התורה הק'. והחיים האמיתיים של עם ישראל בכללותם הם רק התורה הק'. כשאדם לומד תורה, הוא מכניס לנשמתו את המושג האמיתי של חיים, ורק זה נקרא חיים - 'כי הם חיינו ואורך ימינו'.

השלימות שבדבר רוחני

בנוגע לחיים פיזיים, גשמיים, האדם בנוי מחלקים רבים, שכולם יחד הם שלימות. לאדם ישנם רמ"ח איברים. וכאשר תינוק נולד רח"ל ללא עינים, איפה השמחה. והשאלה שמישהו שואל את ההורים - מה אתם רוצים, האם 246 איברים אינו מספיק? והוא משיב זה לא המספר, זוהי השלימות, שהכל שלם. ואם חלק אחד חסר, הכל חסר. המסילת ישרים מצטט שכולם מכירים 'כי רק השלימות הוא הדבר שיחמד ולא זולת חסרון השלימות'. בגשמיות כולנו מבינים זאת. זהו ביטוי לאדם שלם. כשיהודי מגיע לעוה"ב, עם הנשמה שלו, ושם יש ביטוי של החיים האמיתיים הפנימיים, יקרעו אותנו איברים, איברים, דף גמ' כאן, דף גמ' כאן. ומהי השמחה אם יהודי יכול לעבור דרך כל הש"ס, כל התורה כולה שניתנה בסיני, התורה שבע"פ, והוא הגיע לשלימות. אין מזל טוב, אין לידה, אין שמחה כמו השמחה של יהודי שעבר על כל הש"ס. כפי שאמר שלמה המלך 'ד' אמר לשכון בערפל', אנו חיים בעולם של ערפל, ד' מסתיר את עצמו בענן של חשך, של ערפל.

ישנו ביטוי בעולם, שהמצלמה אינה משקרת. ואנחנו אומרים - מעולם לא היה שקר כמו המצלמה. לדוגמה - תארו לעצמיכם תמונה של גוי העומד ליד מקוה כשר, והוא עומד להתגייר, ומצלמים אותו. מה רואים - אדם עם עיניים ואזניים, והוא נכנס פנימה, ושלושה ת"ח עומדים לידו, והוא יוצא. ואז מצלמים שוב - אותו אדם. אותו אדם?! מקודם היה עם הדומה לחמור, חמור

פיזי הכניס עצמו למים, ויצא - עם נשמה חדשה, אתה נפחתה בי, מאן דנפח מדיליה נפח. רגע של שינוי, אך העינים הפיזיות אינן רואות זאת.

הלא כל אחד מכם יצא הלילה, וכי הוא נראה אותו אדם שהיה לפני הסיום? 'המבדיל בין קדש לחול, בין אור לחשך בין ישראל לעמים'. בכל שנה יש לי ההרגשה הזאת, כשאני הולך בבוקר של יו"כ, אני אומר לעצמי הרי אותה שמש, אותם שמים, אותן ציפורים. אין זו אותה שמש, לא אותם שמים, לא אותן ציפורים. זהו יום הקדוש. והנה יהודי חוזר הביתה, ואשתו חוזרת אתו, וזו שותפות. והשכנים אומרים - הייתם בסיום דף היומי, איך היה? אוי, היה נפלא. זה לא היה נפלא, לא זו הדרך לבטא זאת. יהודי שהיה לפני הסיום ואחרי הסיום, הוא נולד מחדש עם שלימות, עם קדושה. זה חלק מהנשמה שהקב"ה הוריד לעולם הזה. הקב"ה חביק ליה, ומנשק ליה. הוא לוקח את הנשמה הזו ושם אותה ביהלום בכתר שלו, יחד עם גדולי ישראל מכל הדורות. אין שמחה כשמחה זו.

המחייב ללמוד כל הש"ס

וכדאי להזכיר כאן דרך אגב, אנשים שחושבים שאין מושג כזה ללמוד את כל התורה כולה. אך הגמ' אומרת במנחות [צט, א] שאל בן דמה בן אחותו של רבי ישמעאל את רבי ישמעאל, כגון אני שלמדתי כל התורה כולה, מהו ללמוד חכמה יונית? קרא עליו המקרא הזה 'והגית בו יומם ולילה', צא ובדוק שעה שאינה לא מן היום ולא מן הלילה.

הוא לא אמר אין דבר כזה ללמוד כל התורה כולה. ודאי ישנו מושג כזה. ואני מציע לכם, עבור השלימות הזו שהשגתם, שהיא כ"כ עמוקה וכ"כ נפלאה - אל תשכחו ללמוד משניות זרעים וטהרות, כי זהו חלק מהשלימות, לעשות מזה ש"ס שלם. התורה היא עולם שלם. זוהי נשמה שיורדת מן השמים, שלימות, גדלות שאין כמוה בעולם.

הנה אמסור בזאת שיעור קטן בפוליטיקה כמשל - 'קומוניזם', אינני חושב שאני יכול ללמד אתכם מה זה. כולם יודעים שזה מרכבה הרעה. קומוניזם זו פילוסופיה, שהיא גם סוציאליזם. כך האמריקאים מציגים את זה. כשאתם מגיעים לאמריקה, בכל מקום שבו הקפיטליזם שולט. אתם רואים בית חרושת, למי זה שייך? לאדון פורד. אתם רואים שדות, למי זה שייך? לאדון סמיט. הקומוניזם אינו מאמין בכך. הכל שייך ל'אנשים', לעם. בית חרושת, שייך לאנשים. השדות שייכים לאנשים. מדוע מר פורד הוא טוב יותר מאנשים. האם זו לא פילוסופיה נפלאה? אתם נגשים לראובן - האם אתה ה'אנשים'? לא, הוא אינו האנשים. שמעון, האם אתה האנשים? לא, הוא פועל. לוי, האם אתה האנשים? לא. אף אחד אינו 'אנשים'. כי אם ראובן אינו האנשים, ולא שמעון ולא לוי ולא יהודה, אז אין אנשים. הכל הפקר, וממילא הנשיא של מפלגת הקומוניזם לוקח לעצמו הכל.. זו שיטת הקומוניזם. גם לעם ישראל יש שיטה, שהכל שייך לעם ישראל. אנחנו

חייבת להיות לנו הכרה זו. דף הגמ' הוא כמו קיר, האשה והילדים צריכים לדעת שאבא לומד דף היומי. ודף היומי זה מבטל הכל. כי זה החיים עצמם. אין דבר חשוב כמו הדף היומי. צריך להחדיר בנו את התודעה שהדבר היפה ביותר הוא דף גמרא. ולקחת את דף הגמרא ולעשות שלימות ממנו. ולעבור דרך כל התורה כולה. להכניס זאת לכל חלק מאתנו.

שותפות הנשים בסיום בעליהן

דבר נוסף ראוי לדעת, שציבור הנשים יש להן שותפות של מאה אחוז בגדלות זו. וצריך ללמד את הילדים שתהיה להם ההכרה הזאת, שבע"ה אנחנו נלמד ביחד ש"ס! ועוד שבע שנים בע"ה נעבור על כל המסכתות. ואם קורה משהו, נשלים את הדף. וכל דף היא חתיכת חיים.

השי"ת מבטיח לנו - הדרך עלך - זוהי סגולה נפלאה לילדים נפלאים, ילדים ת"ת. גדולי ישראל.

אינני יודע אם חתני התורה האלו מבינים זאת. ה' אמר לשכון בערפל, אנחנו חיים בעולם עיוור, בעולם של חושך. צריך לקחת כל א' מהיהודים הנמצאים במקום שסיימו את הש"ס, ולהביא מאה אלף יהודים, ולהרים אותו ולרקוד עמו כמו ספר תורה, ולנשק אותו ולשים עליו כתר. כל יהודי שכזה הוא ספר תורה חי, איזו שמחה.

אמרנו הלילה מילים אלו - הדרך עלך כל הש"ס. אני אחזור אליך, ש"ס. הש"ס הוא תורה. תורה דא קוב"ה. אנו מבטיחים לתורה שנחזור אליה. והדרך עלך - מבקשים מהשי"ת, מהתורה, תחזיר אלינו, אל תשכחי אותנו, תשמרי על הקשר עמנו.

'דעתן עלך כל הש"ס' - העולם רחב מאד, והחיים הם חיי תהפוכות. ואל תשכח את ההבטחה לש"ס, והשי"ת מבטיח לך - גמרת ש"ס, אני אחשוב עליך. לא אעזוב אותך, 'לא בעלמא הדין'..

התחלנו מסכת ברכות, נחזור אליך, ואל תעזבי אותנו. והקב"ה בוודאי ענה אמן.

שבע שנות השבע

בסיום הש"ס אומר כל אחד שמסיים בסדר ההדרן - 'הדרן עלך מסכת נדה וכל תלמודא כולא'. בע"ה שבע שנים מהחיים מובטחים. ואז נתחיל שוב. זוהי הסגולה הגדולה ביותר.

אנו אומרים לה' - אנו מוכנים להקדיש לך שבע שנים של לימוד! אנחנו לומדים את כל התורה כולה. וזוהי הזכות הגדולה ביותר והשמחה הגדולה ביותר שישנה לכל אחד מאתנו. אין מלים לבטא את תודתנו להשי"ת.

השי"ת חפץ ויעזור בידינו שנוכל להוסיף חיילים לתורה. לכל יהודי תהיה הכרה של משה רבינו - הלב שלי עדיין פועם. ה'הדר' לא מת. לא שעם ישראל לא מת, אני לא מת. משה ירע בדובקא דליבא. כל יהודי צריך לומר - אני יכול ללמוד ש"ס, את כל התורה כולה. אני יכול לבוא לעתיד לבא עם כל התנאים והאמוראים,

מתפללים לה' בלשון רבים. אתה ניגש לראובן, האם אתה עם ישראל? ראובן הוא עם ישראל. כל יחיד הוא עם ישראל. לעולם יאמר אדם בשבילי נברא העולם. חז"ל אומרים במדרש 'אמר ר' שמעון בר יוחאי, מנין שאם היה חסר אחד לא היתה שכונה שורה בישראל, שנא' 'וירד אלוקים על הר סיני ביום השלישי לעיני כל העם'. אם אחד היה חסר מעם ישראל, לא היה ה' נותן לנו את תורתנו.

זהו רגע של קידוש ה'. וכל אחד מהמסיימים מתרגש, ב"ה הוא גמר ש"ס. ומגיע לו רגע השמחה הזו. אנשים רבים מסתכלים מהצד ואומרים - האם זה לא נפלא? כל אדם בעם ישראל צריך לגמור ש"ס. ומיהו עם ישראל? לא אני, אני סתם בעל הבית, מה אני שוה? אין זו השיטה של עם ישראל, אלא אני הוא עם ישראל. הש"ס הוא נשיקה, חיבוק מהשי"ת. אין מתנה יפה יותר שהשי"ת יכול לתת כמו הש"ס הק'. אם יש לך הערכה שאתה, אתה האיש הפשוט, יש לך חיים פעם אחת. אין צרה יותר גדולה מאשר לעזוב את העולם הזה ללא שלמדת לפחות פעם אחת את הש"ס.

שלוש פעמים ש"ס זו חזקה.

הגמ' אומרת בעירובין כיצד ללמוד תורה. אם נלמד ארבע פעמים, אז נוכל להחשיב שלמדנו ש"ס. אך כל אדם, כל יהודי, צריך שתהיה לו ההכרה שלעזוב את העולם הזה ללא שלמד ש"ס לפחות פעם אחת - זו טרגדיה נוראה. אם למדת דף גמרא ושכחת, הקב"ה יזכיר לך. אך דף גמ' שמעולם לא למדת - זה יכול להיות בסוף עירובין, בכל מקום בש"ס - לעולם לא יהיה לך דף הגמ' הזה לנצח נצחים, הוא יחסר לך לעולם. השמחה הגדולה ביותר אצל יהודים היא השמחה הזו של סיום הש"ס.

אם אדם מגיע להחלטה זו לגמור ש"ס, אל תחשוב שזה פשוט. זה קשה מאד, מאד. בכלל לא פשוט. שבע שנים זה זמן ארוך. העולם מתקדם, ויש הרבה נסיונות. ב"ה אני לומד כבר חמש שנים דף היומי, בשמחה רבה, עירובין, ופסחים, ממש חמש שנים של גן עדן. אבל זה לא פשוט. כשמתחילים, צריכים הרבה סייעתא דשמיא לגמור. הדבר החשוב ביותר הוא ההכרה, ההערכה. כשיש הכרה שמהו הוא נחוץ אז מתחשבים כלפיו באופן אחר.

שמעתי פעם סיפור, אודות הלכה האומרת שאסור לעבור לפני המתפלל. לפני ארבעים שנה הטלפונים היו יקרים. הגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל היה באסיפה בבית מלון בניו יורק. באמצע חזרת הש"ץ באו לקרוא לו לטלפון מא". כנראה משהו חשוב מאד. והיה אחד עומד מאחוריו באמצע שמו"ע, ורבי משה לא זו. רבי, יש טלפון מא"י - אמרו לו בדחיפות, אך רבי משה לא זו. ורק כאשר ההוא גמר שמו"ע, אזי יצא רבי משה מן המקום. מישהו שאל - מדוע הרב לא יצא קודם לכן, זה ענין דחוף?!

אמר לו הגר"מ - הלא יש קיר, חומה, אינני יכול לעבור דרך קיר! עלינו לדעת כי הלכה בשו"ע היא קיר. וב"ה אנחנו יודעים כששבת מגיעה, לא חשוב באיזו שעה - מפסיקים לעבוד כי שבת היא חומה המבדלת ממלאכה.

מתחת הגלגלים, האם אין זה רגע נפלא, לתת חיים לילד יהודי? ואני אומר לכם שיש רגע מאושר מכך - מי שסידר את הדף היומי, לתת חיים אמיתיים ליהודים בקביעות מידי יום ביומו, הביא לכך שכולנו חשים בדביקות עצומה שאנו בניו של ה', זו הזכות הנפלאה ביותר.

אך באמת, האדם היחיד שיכול לתת לעצמו חיים, זה הוא בעצמו. צריך להגיע להחלטה הזו שבע"ה אלמד ואמשיך בלימוד זה עוד רבות בשנים ללא הפסקה, כי הנשמה שלי היא קדושה, ועלי ללמוד לפחות פעם אחת בחיים את כל הש"ס.

והקב"ה יתן לי נשיקה, חיבוק, שכל גדולי ישראל זכו לה במשך כל הדורות. בזכות התורה הקדושה אשריכם! מה פירוש 'אשרי'? אומרים למישהו - אם תעשה כך תהיה לך פרנסה, ילדים טובים, אריכות ימים, בריאות. אין דרך לבטא כל זה כי אם במילה זו 'אשריכם'. 'אשריכם לומדי הש"ס'.

כיצד תתארו לעצמכם את הרגע היפה ביותר בחיים? האם זה רגע שתרוויחו מאה מליון דולר? ישנם דברים יפים יותר. לפי דעתי הרגע היפה ביותר בחיים הוא - כשתתארו לעצמכם מכונית שעוברת במהירות שמונים ק"מ לשעה ברחוב. וה' ישמרנו ילד רץ ברחוב ומתפרץ לכביש הסואן, ואני תופס אותו ברגע האחרון

"מורי זרבות! קודם שאדבר מה, אמסור את השליחות מאחי כ"ק אדמו"ר שליט"א, שביקש שאמסור כאן באסיפה של מצוה היום: אחי הרבי שליט"א ביקש להעביר את איחולו ואת ברכתו לכל לומדי הדף היומי, ומבקש גם שכל הלומדים ימשיכו בלימודם, וגם אלו שלא למדו שיתחילו ללמוד, ומי שלמד, שישפיע על אחרים שגם הם ילמדו, ע"מ להרחיב את מעגל לומדי הדף היומי. ושהשי"ת יעזור שיקויים מאמר חז"ל שנגאל בזכות לימוד התורה. אלו דברי הרבי שליט"א שנתבקשתי על ידו להעביר כאן באסיפה..." (כ"ק מרן ה'פני מנחם' מגור זצ"ל בסיום הש"ס בשנת תשכ"ח)

ילכו מחיל אל חיל:

שבת קודש ז' בטבת - נדה דף עג. יום ראשון ח' בטבת - ברכות דף ב'

סיום הש"ס - יוהנסבורג

דרום-אפריקה היהודית מתרגשת: כ-2,000 יהודים צפויים להשתתף במעמד סיום הש"ס של דרשו בבירה יוהנסבורג

המעמד יתקיים ביום רביעי י"ח טבת | נציג 'דרשו' ביוהנסבורג ר' אריה טבק: "יש לנו למעלה מ-50 מסיימי ש"ס, זה נתון מרגש עד דמעות! מי האמין שביהונסבורג הרחוקה כ"כ הרבה יהודים יסיימו ש"ס?" | למחרת יתקיים מעמד סיום נוסף בקייפטאון

"יש התעניינות עצומה במעמד מצד היהודים במדינה" אומר לנו ר' אריה טבק, איש דרשו בדרום אפריקה. "אין יום שאני לא מקבל שיחות ופניות מאנשים. אצלינו האתגר הוא מורכב יותר, כי אנשים מתקשרים לשאול 'מה זה סיום הש"ס, מה זה דרשו'. יש כאן צימאון אדיר לדעת, ואנחנו ב'דרשו' עושים הכל כדי להביא את התורה לכל יהודי. הכנו ווידיאו מיוחד כדי להסביר לאנשים מה זה דרשו. יש בווידיאו חצי שעה של ראיונות, שבהם יהודים מסבירים בשפת המדינה מה כ"כ מיוחד בדרשו ואנחנו מסבירים גם על החשיבות של התורה, מסבירים להם למה זה מקיים את

זו היא שיחת היום בקהילה היהודית הקטנה שבדרום אפריקה. לראשונה בהיסטוריה של הקהילה, מעמד סיום הש"ס בגודל שלא היה כדוגמתו במדינה, ייערך ע"י ארגון 'דרשו' לכבודה של תורה. המעמד המיוחד יתקיים ביום רביעי י"ח טבת, בהשתתפות רבני המדינה, ובראשם הרב הראשי לדרום אפריקה הגאון רבי אהרון זאב גולדשטיין שליט"א, אורח הכבוד שיגיע מחו"ל יהיה הגאון רבי פסח קרוהן שיא דברים במעמד, וכמובן נשיא דרשו ר' דוד הופשטטר ורבנים נוספים מכלל הקהילות היהודיות במדינה מי שיגיעים בקול וזמר יהיה ר' שמחה ליינר.

העולם. אגב, אחד המרואיינים הוא אברך מכאן מדרום אפריקה, חתן 'קנין ש"ס' שמספר על עצמו בצורה מאוד יפה".
כל מדינה נושאת אופי ייחודי, וב'דרשו' מתאימים את מעמדי הסיום לקהילה המקומית באופן מושלם. "כאן ביוהנסבורג עשינו משהו מעניין" מסביר לנו ר' אריה טבק. "יש לנו למעלה מ-50 מסיימי ש"ס, זה נתון מרגש עד דמעות במונחים מקומיים. מי האמין שביוהנסבורג הרחוקה למעלה מ-50 יהודים יסיימו ש"ס בימים הקרובים. זה מרטיט רק לחשוב על זה. המסיימים ישבו במרכז בצורה מכובדת ואלפי המשתתפים יצפו בהם" מפרט הרב טבק. "אלו שמסיימים ובני משפחותיהם מגיעים כמובן בלי תשלום, וכן מוזמנים למעמד כל מי שלומד באחד מהמסלולים של דרשו, כמו למשל במסלול של דף היומי בהלכה".
הרב טבק מספר על פרויקט יוצא דופן בקרב תלמידי תינוקות של בית רבן שנערך במדינה. "יש פרויקט בחיידר כאן ביוהנסבורג בשם 'הדרך עלך'. ילדים שמסיימים מסכתא, לא משנה איזה,

מקבלים כרטיס למעמד" הוא מספר. "זוה מעודד ומדרבן הרבה ילדים והכניס אווירה מיוחדת מאוד בחיידר. לא להאמין איזה מהפך סיום הש"ס של 'דרשו' מחולל כאן עוד לפני שהוא התרחש בפועל. הולך להיות קידוש ה' גדול מאוד, יהודים כאן יראו את המלכות של התורה, את כבוד התורה, כאן זה חשוב מאוד. שידעו שיש הקב"ה בעולם ושיש תורה בעולם".
במקביל למעמד שיתקיים ביוהנסבורג, יתקיים מעמד מיוחד גם בקייפטאון - הרחוקה שעתים טיסה מהבירה יוהנסבורג - מעמד שיישא אופי שונה. "בקייפטאון הקהילה קצת חלשה מבחינה רוחנית, שכרנו מלון ולמחרת המעמד ביוהנסבורג יתקיים המעמד בקייפטאון" מסביר לנו הרב טבק. "המטרה שם זה יותר 'קירוב רחוקים' מאשר 'חיזוק התורה', נביא איתנו כמה מסיימים שידליקו את אור התורה גם שם, כדי שגם בפניה הזו בעולמו של הקב"ה אנשים ידעו על התורה".

"עוד מצלצל באזני סיום הש"ס ב' אדר תרצ"ג בישיבת חכמי לובלין, שכדרכו בקודש ה' ראש הישיבה מרן מהר"ם שפירא זצ"ל מחלק את הש"ס בין תלמידי הישיבה ביום הולדתו ז' אדר, ובו ביום בערב היו מסיימים את הש"ס.

"ועדיין אני שומע את הדברים הנהדרים שאמר מורי ורבי זצ"ל אז בסיום: הדרן עלך פרק תינוקות וסליקא מסכת נדה. "הדרן עלך תינוקות" - אם אנו נחזיר אליך את התינוקות של בית רבן, אם כלל ישראל ישוב בחזרה לטוהר התינוק של ילדי התלמוד תורה, אם אנו נעמיד לגיונות של מלך מלכי המלכים הקב"ה שראויים לקבל את פני משיח ה' - יתקיים בנו וסליקא לך מסכת נדה, תסתיים כבר המסכתא כלומר התקופה שעם ישראל מנודה בין הגויים.

"...ומצוה גזרת מצוה, מי שזכה לסיים את הש"ס זוכה גם להתחיל את הש"ס, ואין לך שעת שמחה וחדוה גדולה יותר מאשר סיום מסכתא, מכ"ש סיום כל הש"ס, וכ"ש דק"ו כשהסיום הוא ע"י לימוד תורה דרבים ע"י אלפים ורבבות מישראל.

"לפיכך הייתי אומר אשרי אדם שמרבה את הישיבה ומרבה את הטורח וממעט בסחורה ויושב והוגה בכל יום תמיד"

(מרן הגר"ש וואזנר זצ"ל, בסיום הש"ס בשנת תש"ן).

ילכו מחיל אל חיל:

שבת קודש ז' בטבת - נדה דף עג. יום ראשון ח' בטבת - ברכות דף ב'

"יצאתי מהחנות שלי בשעה 1:00 בלילה. כשאני נועל את החנות, עבר פתאום אברך מאחור ושאל אותי: 'מה שלומך?'... אמרתי לו: הכל בסדר - אבל לא היה לי זמן ללמוד תורה היום..."

רובם רחוקים מכל מה שחשבתם על 'ש"ס אידן' - אבל בזכות הקביעות וההתמדה גם הם זכו להגשים את החלום של כל יהודי בעולם | צוהר מרתק ליוזמה מבורכת שהחלה בחנות תכשיטים בבני ברק וכיום פורשת סניפים בכל הארץ

לבעלי חנויות'. לאחר מכן החלטנו לעבור בין בעלי החנויות בניסיון לגייס אותם. הרעיון שלנו היה שהולכים לבעלי עסקים, משרדים, בעלי חנויות ומארגנים להם שיעור תורה שווה לכל נפש. בנושא המתאים לכולם.

"לפני שיצאנו לסיור ברחובה של עיר, החלטנו לעלות לגרב"ד דיסקין שעודד אותנו מאוד ושמוע על התכנית ואף צייד אותנו בכמה עצות מעשיות. יצאנו ממנו מחוזקים מאוד והתחלנו בסיור בין החנויות", הוא משחזר. "המוכרים הבינו עד מהרה שהפעם לא באנו לקנות, אלא להציע להם הצעת מסחר מפתה, ומה יכול להיות מפתה יותר מתורה, עליה נאמר 'כי טוב סחרה מכל סחורה'. השאלות שלנו היו זהירות מאוד. השתדלנו לא להכריח, לא לכפות. תורה היא בבחינת 'מתוק מדבש ונופת צופים'.

"באנו לבעל החנות ויידענו אותו על התארגנות של בעלי החנויות בבני ברק לנצל את השעות הפנויות ללימוד בצוותא, ואנו חושבים שכדאי לו לנצל את ההזדמנות ולהצטרף. בעל החנות שואל אותנו: על איזו שעה מדובר? ואנחנו עונים לו: באיזו שעה שנוח לך. התברר לנו כי השעה הנוחה על בעלי החנויות היא בשעות הצהריים, בין 2:00 ל-4:00. מה לומדים? - נשאלנו. 'מה שליבך חפץ'. נתנו לבל החנות הרגשה שבעצם תורה מונחת לה בקרן זווית ליד חנותו. מה שהוא צריך, זה מעט רצון טוב לבוא וליטלה.

"התשובה הייתה חיובית, וכך רשמנו לפנינו בסיפוק את בעל החנות שיהיה המשתתף הראשון בשיעור שלנו. המשכנו לשוטט בין החנויות ולאושרנו לא היה גבול. ב"ה קיבלנו תשובות זהות, כולן חיוביות. הרגשתנו לא הייתה ניתנת לתיאור. לראשונה זוכים בעלי החנויות יגיעי הכפיים שעושים את מלאכתם נאמנה מהשכם בבוקר עד צאת החמה למסגרת תורנית תומכת ומחזקת".

מאז ועד היום נפתחו עשרות שיעורים ברחבי הארץ כולה, כשהמודל התרחב. עשרות מגידי שיעורים הפועלים מטעם ארגון 'אחיעזר', מוסרים שיעורים מדי יום ביומו לא רק לבעלי חנויות, אלא גם במשרדי ממשלה, גופים ממשלתיים, צה"ל, כיבוי אש ומשטרה, רשתות שיווק ואזורי תעשייה, ובקרוב צפויה התרחבות נוספת.

הדבר התרחש לפני למעלה מ-20 שנה. "יצאתי מהחנות שלי בשעה 1:00 בלילה", מספר עמי ניסמוב, בעל חנות 'תכשיטי התאומים' ברח' ירושלים בבני ברק. "כשאני נועל את החנות, עבר פתאום אברך מאחור ושאל אותי: 'מה שלומך?' אמרתי לו, 'הכל בסדר - אבל לא היה לי זמן ללמוד תורה היום'.

"האברך השיב לי מיד: 'מתי שאתה רוצה תגיד לי, בכל יום שתמצא אלמד אותך תורה'. התחלנו ללמוד אני יחד עם חבר נוסף, ליאור בניסטי שמו, שהיה לו קיוסק בסמוך, וכך למדנו 7 שנים רצוף. היו מגיעים לקוחות, היינו אומרים להם שהחנות סגורה".

הכל החל מיוזמה פורצת דרך של שני אברכים צעירים, הרב משה ורטהיימר והרב יעקב דב בינט. השניים, תלמידי הכולל המרכזי 'נחלת משה' בראשות הרה"ג רבי ברוך דב דיסקין והרב אברהם רובינשטיין, ראו בעיניים כלות כיצד דווקא בעלי החנויות הם היחידים שמתקוקף נסיבות ואילו הזמן, לא זוכים לטעום טעם אמיתי של תורה. וכל זאת בזמן שאברכים רבים הולכים ומצטרפים למעגלי שיעורי הדף היומי. תקופה קצרה לאחר מכן, פגש הרב ורטהיימר, במקרה ברור של השגחה פרטית, את עמי ניסמוב, וכך החל הלימוד המשותף.

"יום אחד", ממשיך ניסמוב לספר, "הרב ורטהיימר פנה אלי ושאל אותי מה דעתי לצרף עוד בעלי עסקים לחברותא שלנו, ונעביר את השיעור לבית מדרש? אמרתי לו שזה יהיה לי קשה. מעבר לזה, מבחינתי, לימוד תורה בחנות מביא ברכה לעסק. אבל למחרת חשבתי לעצמי, שאם בזכותי יצטרפו עוד לומדים זו זכות עצומה. הסכמתי שנעבור לבית כנסת. מיד זה תפס תאוצה, והרבה בעלי עסקים הצטרפו לשיעור".

הרב ורטהיימר שנדהם מההצלחה הכבירה, פונה לידידו ר' יעקב דב בינט והחל לחשוב עמו על הרחבת הפרויקט לכלל בעלי החנויות והעסקים בבני ברק. "לא הגיוני שבעיר שיש כל כך הרבה תורה, מגור בעלי העסקים לא לוקח חלק בעניין הזה. עיר התורה תובעת מכל באיה לקחת חלק בתורה הקדושה", מסביר הרב ורטהיימר בשיחה לגיליון 'חברותא' - גיליון מזכרת מסיום הש"ס במחזור הי"ג ש"ל ע"י 'מרכז העניינים'.

"נקטנו בטקטיקה מאוד מוצלחת", הוא משחזר. "ראשית תלינו מודעה בכולל: 'דרושים מגידי שיעורים לשיעורים קבועים

כל אורחות הבית. אנחנו גם רואים את התגובה של בני הבית. כשהם יודעים שאבא בשיעור, זה קודש קודשים מבחינתם. כעת אסור לפנות אליו ואסור להפריע לו. בעיקרון, 'אחיעזר' לא פועל בכללים, הוא פועל מול אנשים שלא עוסקים בתורה, והאנשים הללו מעידים שהתורה מחיה אותם ממש. אני רואה גם את ההשפעה של השיעור מחוץ לזמני השיעור. הרבה פעמים הייתי אומר ווארטים עמוקים על הפרשה, אבל המשתתפים ביקשו ממני גם משהו יותר קל בשביל הילדים לומר בשולחן שבת. זה המחיש לי כי מדובר במעגלים מתרחבים של תורה. אני מלמד כאן אדם מסוים שמלמד את כל משפחתו".

הרב אליהו סלמון, המוסר גם הוא שיעורים מטעם 'אחיעזר', מספר דברים דומים: "אני מקבל פידבק עצום מהשטח, בעיקר מבני המשפחה שרואים כיצד אביהם פשוט קם לחיים. השיעור הזה נותן להם המון. הגמרא גם מפתחת להם את הראש ושומרת עליהם צוללים, וגם נותנת להם חיות רוחנית בלתי מוסברת. כשאני מוסר שיעור, ופתאום מגיע בן או בת משפחה לביקור, אפילו חילונים לגמרי, הם מתעקשים שלא להפריע בשום אופן. הם נעמדים בשקט ומאותתים לי להמשיך. אחרי השיעור הם מספרים לי עד כמה אביהם או סבם, שמח עם השיעור הזה".

(מעובד מתוך 'חברותא' - גיליון מזכרת מסיום הש"ס במחזור הי"ג, ש"ל ע"י 'מרכז העניינים')

הרב שמואל ממון, אחד ממגידי השיעור ב'אחיעזר' משתף בחוויה אישית: "היה לי סיפור שהפתיע אותי והמחיש לי עד כמה ההשפעה של השיעור שלי היא חזקה ועוצמתית. לפני תקופה ניגש אלי יהודי חילוני כשהוא נסער לגמרי. אני שואל אותו מה קרה? והוא מספר: 'היינו במפגש משפחתי עם כל האחים והאחיות שלי. פתאום החלה דרמה: אחת האחיות שלי סיפרה שמישהו נגע לה בתיק, וגנב משם סכום כסף. עשיתי אחד ועוד אחד, והחשד שלי נפל על הבן שלי, נער בגיל העשרה. רתחתי מזעם, וחשבתי איך אני אמור להגיב... מיד נזכרתי בשיעור שלך, ופתחתי לו בפלאפון את עשרת הדיברות, אמרתי לו, שלפי התורה אסור לגנוב. ברגע שעשיתי את זה הבן שלי היה בהלם. הוא הודה מיד והחזיר את הכסף וממש בכה'.

"כששמעתי את הסיפור", ממשיך הרב ממון, "ממש עמדו דמעות בעיני. אמרתי לו שאני לא יודע אם מישהו שגדל כל ימיו כחרדי היה נוהג בצורה כזו אצילית. אמרתי לו שהחינוך שהוא העניק לבנו יחזיק לדורי דורות. זה מבחינתי סיפור מרגש שממחיש עד כמה ההשפעה של לימוד הדף היומי היא עצומה וחזקה על נפשו של איש יהודי".

מגיד שיעור נוסף, הרב משה כץ, מספר: "המשתתפים מספרים שהשיעור הזה חולל מהפכה של ממש בחייהם ושינה להם את

"כל זמן שאדם לא משעבד את עצמו לשיעור יומי ותמידי קבוע, אין הוא מבין האיד הוא יכול לקבל על עצמו עול שכזה. אבל אחרי ההתחלה, רואים שאפשר גם אפשר. ולא זו בלבד, אלא שאפשר להוסיף אפילו עוד שיעור ועוד שיעור, ויש זמן לשיעורים נוספים. יש לדאבוננו כל כך הרבה דברים שמבטלים מלימוד, אך כשהקב"ה עוזר ומקבלים עול תורה בקביעות, מרגישים וחשים שאפשר להרחיב ולהוסיף עוד" הגאון רבי ברוך שמעון שניאורסון זצוק"ל, במעמד סיום סדר מועד בדף היומי, ר"ח תמוז תשמ"ז

ילכו מחיל אל חיל:

שבת קודש ז' בטבת - נדה דף עג. יום ראשון ח' בטבת - ברכות דף ב'

השו"ת היומי

האם מברכים 'שהחיינו' על משקפיים חדשים?

משולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

עלי לברך 'שהחיינו' כשאני מחדש את המשקפיים?

תשובה: המשקפיים הינם כלי עזר רפואי להתמודד עם בעיית ליקוי ראייה, לכן אין לברך עליהם שהחיינו.

שאלה: זמן רב ציפיתי שיקנו לי משקפיים חדשות, והנה לאחר בדיקת ראייה מדוקדקת ע"י רופא עינים ואופטומטריסט, אבי מורי בחר לי משקפיים מתאימים, והיום אני צריך לקבל אותם. האם

כיצד ניתן להכשיר תנור מתכת לפסח?

את התנור, או את המאכל הנאפה בו בפסח. ויש אומרים שלמרות שניתן להכשירו על ידי הפעלתו בדרגת החום הגבוהה, עדיף להשתמש בפסח בתנור אחר, כיון שיתכן שיש מקומות בתנור שליבון על ידי הפעלה בחום גבוה אינה מכשירה אותם.

[ביאורים ומוספים דרשו תנא, 10]

תנור העשוי ממתכת, כמו אלה המצויים במטבחים ציבוריים, ומעוניינים להכשירו לפסח - יש אומרים שניתן ל'לבנו' באמצעות לפיד אש, וליבון זה מועיל אף באופן שגוף החימום של התנור אינו בתוך תא האפייה. ואם הדבר אינו אפשרי - ניתן להכשירו על ידי הפעלתו במידת החום הגבוהה ביותר למשך שעה, ולאחר מכן יש ללבן לפחות את מקומות החיבור שבו, ולכסות בנייר כסף

כיצד ניתן להכשיר כיור חרסינה לפסח?

שלא יהא מגע בינה לכיור. וכאשר קיים חשש שכיור החרס יסתם על ידי שיירי מאכלים שיצטברו בתוכו, או מסיבה אחרת - אין להשתמש בפסח במים חמים בכיור העליון, מחשש שהמים החמים יצטברו מתחתיו בכיור התחתון, ויקלטו מהחמץ הבלוע בו, ויחדרו לכיור העליון.

[ביאורים ומוספים דרשו תנא, 15]

כיור חרסינה שנבלע בו חמץ, סדר הכשרתו לפסח הוא כך: יש לנקות את הכיור, ולמנוע מגע של מאכל או משקה חם בכיור למשך 24 שעות (לכתחילה), ולאחר מכן לערות מים רותחים על פני כל הכיור; וכן רצוי לשפוך חומר חריף בחור הניקוז, כדי לפגום את החמץ הנמצא שם. לאחר מכן, יש להניח בתוך הכיור קערה המיוחדת לפסח שתשמש ככיור, ולכתחילה יש להניחה באופן

האם מותר להשתמש בפסח בכלי חמץ לאחסון מאכל קר?

וכלי שבלוע בו חמץ ולא הוכשר, אסור להשתמש בו אף למאכלים צוננים בלבד, מחשש שמא יטעה וישתמש בו גם למאכלים חמים. וכך הדין גם בכל כלי שבלוע בו איסור, ואפילו איסור דרבנן. איסור זה הוא דווקא בשימוש בקביעות, אבל באקראי מותר, ובתנאי שניקוהו והדיחוהו היטב.

[שו"ע תנא, א, ומשנ"ב יג, טו ר"טז]

כפי שלמדנו, כלי מתכת שבלוע בו חמץ, ניתן להכשירו לפסח על ידי 'הגעלה', או 'ליבון'. וזאת, בהתאם לצורת השימוש בו, דהיינו, שאם השימוש בו הוא לבישול, די בהגעלה, ואם השימוש בו הוא לצלייה וכדומה, נדרש ליבון. וכלי חרס, לא ניתן להכשירו אף בליבון, כי אם בתנאים מסוימים, ובכלים מסוימים; ראה במקורות.

* כלי המשמש לחמץ צונן בלבד, ולא השתמשו בו כלל לחמץ חם, באופן שלא בלוע בו חמץ - מעיקר הדין מותר להשתמש בו בפסח, אך נהגו שלא להשתמש בו.
* מותר להשהות ברשותו כלי חמץ בפסח, ואין חובה למוכרו לגוי, אך חובה להצניעו במקום שלא משתמשים בו בפסח, ולסגור את המקום באופן שישימש כתזכורת לאיסור החמץ.
* כלי מתכת חדשים שמשחו אותם בשומן מן החי בשעת ייצורם, שהוא טָרֵף - חובה להגעילם לפני השימוש. ויש שהקלו שלא להגעיל כלים חדשים כלל, מחמת שבשעת משיחתו השומן כבר 'פגום'.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

נזיפתו של רבי אליעזר באדם שקרא הפטרה יצרה מנהגים שונים הנמשכים עד לימינו אנו

בנפרד, ובשבת פרשת אחרי מות חל ערב ראש חודש, ולא קראו בה את הפטרת הלא כבני כושיים - קוראים אותה בפרשת קדושים. הסיבה להימנעות מקריאת הפטרת התשפוט - שהיא עוסקת בתועבות שנעשו בירושלים, ובגמרא מובא מעשה ברבי אליעזר שנוף קשות באדם שקרא בפניו הפטרה העוסקת בתועבות שנעשו בירושלים; ולמרות שאין הלכה כרבי אליעזר, משתדלים להימנע מכך במידת האפשר.

[שו"ע תכח, ח, ומשנ"ב כו; ביאורים ומוספים דרשו, ביאורים ומוספים דרשו, 18]

מנהג בני אשכנז, לקרוא בפרשת אחרי מות את הפטרת 'הלא כבני כושיים', ובפרשת קדושים את הפטרת 'התשפוט'. ומנהג בני ספרד להיפך. ויש מבני אשכנז שבירושלים, שנהגו שלא לקרוא את הפטרת התשפוט, והם קוראים בשתי השבתות את הפטרת הלא כבני כושיים.

ובשנה שבה אחרי מות וקדושים נקראות יחד - למרות שבדרך כלל קוראים בשבת כזו את הפטרה של הפרשה השנייה - לכל הדעות קוראים את הפטרת הלא כבני כושיים. וכן בשנה שהן נקראות

הלוח היומי

ה' בטבת | רבי אברהם יעקב ב"ר ישראל פרידמן זצ"ל, האדמו"ר מסדיגורה, בעל אביר יעקב

בשנת ג' אלפים ש"מ, "ויהי בשתי עשרה שנה בעשרי בחמשה לחדש לגלותנו בא אלי הפליט מירושלם לאמר הפתה העיר (יחזקאל ל"ג). ולדעת רבי שמעון ב"י זהו צום העשירי (ר"ה י"ח):

יארצייט:

רצ"ה: רבי שלמה מולכו הי"ד, שהועלה על המוקד באיטליה, בעל ספר המפואר ועוד.

תקפ"ט: רבי אהרן ב"ר צבי זצ"ל, מטיטוב, נכד הבעש"ט. (וי"א שנפטר בט"ו טבת)

תרי"ב: רבי בנימין מרדכי ב"ר אפרים נבון זצ"ל, אב"ד ומר"י המקובלים בית א-ל ובית אהרן קצין, בעל בני בנימין וקרוב איש.

תשכ"א: רבי אברהם יעקב ב"ר ישראל פרידמן זצ"ל, האדמו"ר מסדיגורה, בעל אביר יעקב.

תשע"ז: רבי משה יהודה ב"ר אשר ביגל זצ"ל, מייסד ורב הקהילה בעפולה.

תשע"ז: רבי נפתלי הירצקא ב"ר יהושע פרנקל זצ"ל, חבר בד"ץ העדה"ח, בעל אמרי בינה ורב שכו' תל ארזה.

"כמה נואלו הרבה מבני אדם שטבעם תמיד לדרוש מחבריהם מה דיבר פלוני אודותם"

הצטרפו אלינו ללימוד היומי ב'חפץ חיים'

קבלת רכילות, דהוא אסור, והוא חוטא ומחטיא את חברו...".
הדברים אמורים לגבי הצד המפציר, ומה יעשה אותו חבר הנתון ללחץ ההפצרות המרובות? בביאורים ומוספים מציינים למה שכתב ה'חפץ חיים' לעיל בכלל א' סעיף ח': "ולענין מה להשיב אם שואלו מה דיבר פלוני אודותי, תלוי בזה: אם יש לו עצה להשיבו באופן שלא יהיה שקר גמור, וגם לא יהיה רכילות. ישיבהו באופן זה ולא יוציא שקר מפיו. ואם הוא מבין שחברו לא יקבל זה לתשובה, מותר לומר שקר גמור מפני השלום."
ואף שלכאורה עדיף שישתוק ולא יאמר אפילו מקצת שקר, יש שביאר (עלי באר) שאם ישתוק כאן יבין השואל מזה שפלוני דיבר עליו וזה אבק רכילות, ועל כן הותר לדבר ולשקר במקצת מפני השלום.

בסעיף ה' מכלל ה' בהלכות רכילות, מעורר ה'חפץ חיים' "כמה נואלו הרבה מבני אדם שטבעם תמיד לדרוש מחבריהם מה דיבר פלוני אודותם, ואפילו אם מידיעת דבר הזה אין נפקא מינה להם על להבא. וכשהם אינם רוצים לגלות להם, מפצירים בהם הרבה עד שמגלים להם מה דיבר פלוני אודותם. ויש באלו הדברים גנאי, ומקבלים את הדבר לאמת גמור, ועל ידי זה נעשו שונאים גמורים...".

וכותב רבנו בחומרת הדבר, שהרי אפילו אם היה חברו מספר לו מעצמו, ללא שביקש, ואפילו היה זה דבר שנוגע לו להבא - היה אסור לו להאמין בזה, רק לחוש. ואם אין הדבר נוגע לו על להבא, אסורה אפילו השמיעה - "ועל אחת כמה וכמה לעמוד על חברו ולהפצירו עד שיבוא המספר לכלל סיפור רכילות והשומע לאיסור

יארציט הרה"ק רבי אברהם יעקב ב"ר ישראל פרידמן בעל ה'אביר יעקב' מסדיגורא

הרה"ק רבי אברהם יעקב מסדיגורא אמר: האדם צריך להיות סר מרע ולירא מהחטא יותר מהעונש, משום שעל ידי העונש הוא מתקרב להשי"ת, ועל ידי החטא הוא מתרחק ח"ו מהשי"ת.

(כנסת ישראל - חיי שרה)

נשתדל להכניס בלבנו פחד גדול מעבירה שהרי על ידי מעשה עבירה מתרחקים ח"ו מהשי"ת.